

12. Forum Praktyków Partycypacji

15–16 maja 2025 r.
Łódź

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Diagnoza lokalna w procesach partycypacyjnych

Czyli jak skutecznie włączać mieszkańców i mieszkanki w podejmowanie decyzji

Adam Kadenaci – Wolskie Centrum Kultury

Wydarzenie dofinansowane ze środków UE.
Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Rundka zapoznawcza w parach

Jak masz na imię?

Jaką instytucję/organizację/inicjatywę
reprezentujesz na Forum?

Co Twoim zdaniem jest największym
wyzwaniem podczas angażowania
mieszkańców w diagnozę lokalną?

Trzy cechy dobrej diagnozy lokalnej

Atrakcyjność - sprawcie, żeby mieszkańcy i mieszkanki sami chcieli wziąć udział w Waszej diagnozie.

Częściowo prowadzona w przestrzeni publicznej miejscowości, gdzie możecie aktywnie zapraszać osoby do udziału i zwiększać liczbę uczestników.

Traktujcie diagnozę jako wymianę – mieszkańcy dzielą się swoimi potrzebami, ale dajcie im coś w zamian np. wysłuchajcie ich historii.

Stacjonarny punkt badawczy

Stanowisko powinno być na tyle atrakcyjne wizualnie, żeby mieszkańcy sami chcieli do niego podejść i spytać się o co chodzi.

Przykładowe formy stacjonarnego punktu badawczego:

- Makieta przestrzeni
- Wizualizacje przestrzeni
- Wiszące pytanie
- Sonda balonowa

Makieta siedzimy Wolskiego Centrum Kultury używana do rozmów z mieszkańcami podczas planowania powstania nowego Miejsca Aktywności Lokalnej

Stacjonarny punkt badawczy

Stacjonarny punkt badawczy, w ramach którego była prezentowana wstępna koncepcja modernizacji skweru przy Krochmalnej 3 w Warszawie. Został zorganizowany podczas pikniku sąsiedzkiego.

Sposoby prowadzenia stacjonarnego punktu badawczego

- Punkt zorganizuj w miejscu, gdzie w krótkim czasie spotkasz dużą grupę odbiorców Twojej diagnozy
- Aktywnie zachęcajcie mieszkańców do wzięcia udziału w badaniu – ktoś musi prowadzić ten punkt
- Mieszkańców, którzy są zainteresowani tematem diagnozy, zapraszajcie do udziału w bardziej pogłębionych elementach diagnozy np. warsztat wydobywczy, wywiad.
- Starajcie się szybko nawiązywać kontakt z osobami, które podeszły do punktu badawczego.
- Zapisujcie wypowiedzi mieszkańców i przyczepiajcie je na stanowisku badawczym w widocznym miejscu.

Stacjonarny punkt badawczy

Stacjonarny punkt badawczy, podczas którego mieszkańcy głosowali na jeden z dwóch wariantów nowego placu zabaw. Badanie związane z modernizacją skweru na Krochmalnej 3 w Warszawie.

Punkt wyjścia do rozmów z mieszkańcami:

- „Biała kartka” – nie prezentujecie mieszkańcom wstępnej propozycji zmian. Zbieracie ich potrzeby i pomysły związane z tematem diagnozy.
- **Wstępna propozycja zmian** – prezentujecie mieszkańcom wstępny pomysł np. model funkcjonowania nowej filii Domu Kultury. Osoby uczestniczące w badaniu zgłaszają do niego swoje uwagi i propozycje zmian.
- **Dokonywanie wyboru pomiędzy różnymi wariantami** – prezentujecie mieszkańcom różne pomysły na zmianę. Osoby uczestniczące w badaniu wskazują ich zdaniem najlepszy i opowiadają o argumentach stojących za tym wyborem.

Mobilny punkt badawczy

Mobilny punkt badawczy realizowany podczas projektowania ekologicznego Miejsca Aktywności Lokalnej Współdzielnik w Warszawie. Korzystaliśmy z Mobilnego Punktu Spotkań Echo zaprojektowanego przez Miejskie Materie.

Formy mobilnego punktu badawczego:

Ucho Feniksa – mobilny punkt badawczy stworzony na potrzeby Łowickiego Centrum Kultury i kina Feniks. Pierwszy raz wykorzystane do planowania wydarzenia włączającego młodzież.

Mobilny punkt badawczy

Mobilny punkt badawczy zaaranżowany przy pomocy taczki. Diagnoza dotycząca potrzeb mieszkańców związanych z utworzeniem nowego skweru na Pradze Północ w Warszawie.

Formy mobilnego punktu badawczego:

Mobilny punkt badawczy zaaranżowany przy pomocy pojazdu animacyjnego „Gibowóz” – diagnoza dotycząca skweru przy PDT w Warszawie.

Mobilny punkt badawczy zaaranżowany przy pomocy rowerowego wózka dziecięcego. Diagnoza realizowana w sołectwach gminy Łopuszno, w ramach projektu „Debiuty w Partycypacji”.

Mobilny punkt badawczy

Mobilny punkt badawczy organizowany przy okazji konsultacji społecznych dotyczących nowej siedziby Domu Kultury Praga – Pałacyku Konopackiego. Podjechaliśmy na bazar, żeby włączyć z diagnozę seniorów.

Sposób zorganizowania i prowadzenia mobilnego punktu badawczego:

- Zorganizujcie minimum 4 wyjścia w teren. Czas trwania każdego z nich – od 2 do 3 godzin.
- Wychodźcie w teren z mobilnym punktem badawczym o różnych porach dnia i w różne dni tygodnia. Zwiększy to Wasze szanse na włączenie różnorodnych grup mieszkańców.
- Przy stanowisku powinny asystować minimum 2 osoby.
- Korzystajcie z mobilności. Aktywnie szukajcie mieszkańców – szczególnie z tych grup, które nie brały jeszcze udziału w diagnozie.

Mapowanie

Definicja:

Technika, w której badacze posługują się mapą, żeby zebrać od mieszkańców informacje na temat danego obszaru. Przy pomocy mapowania można badać przestrzeń budynku, wybrany fragment osiedla (np. park), całe osiedle lub całą dzielnicę – skala zależy od przedmiotu diagnozy. Mapowanie stosuje się podczas stacjonarnych/mobilnych punktów badawczych oraz w ramach warsztatów z mieszkańcami.

Mapowanie otoczenia Stadionu Narodowego, w ramach którego badaliśmy potencjał istniejącej przestrzeni, który może posłużyć do rekreacji i aktywności fizycznej

Mapowanie

Mapowanie skupione na przeszłości

- Przy pomocy mapowania można zbierać wspomnienia mieszkańców związane z danym obszarem miasta i włączyć ich w tworzenie archiwum społecznego czy wystawy o historii dzielnicy.
- We wspomnieniach mieszkańców warto szukać inspiracji i wskazówek do modernizacji danego miejsca – szczególnie, jeśli pełniło ono kiedyś ważną funkcję dla społeczności.

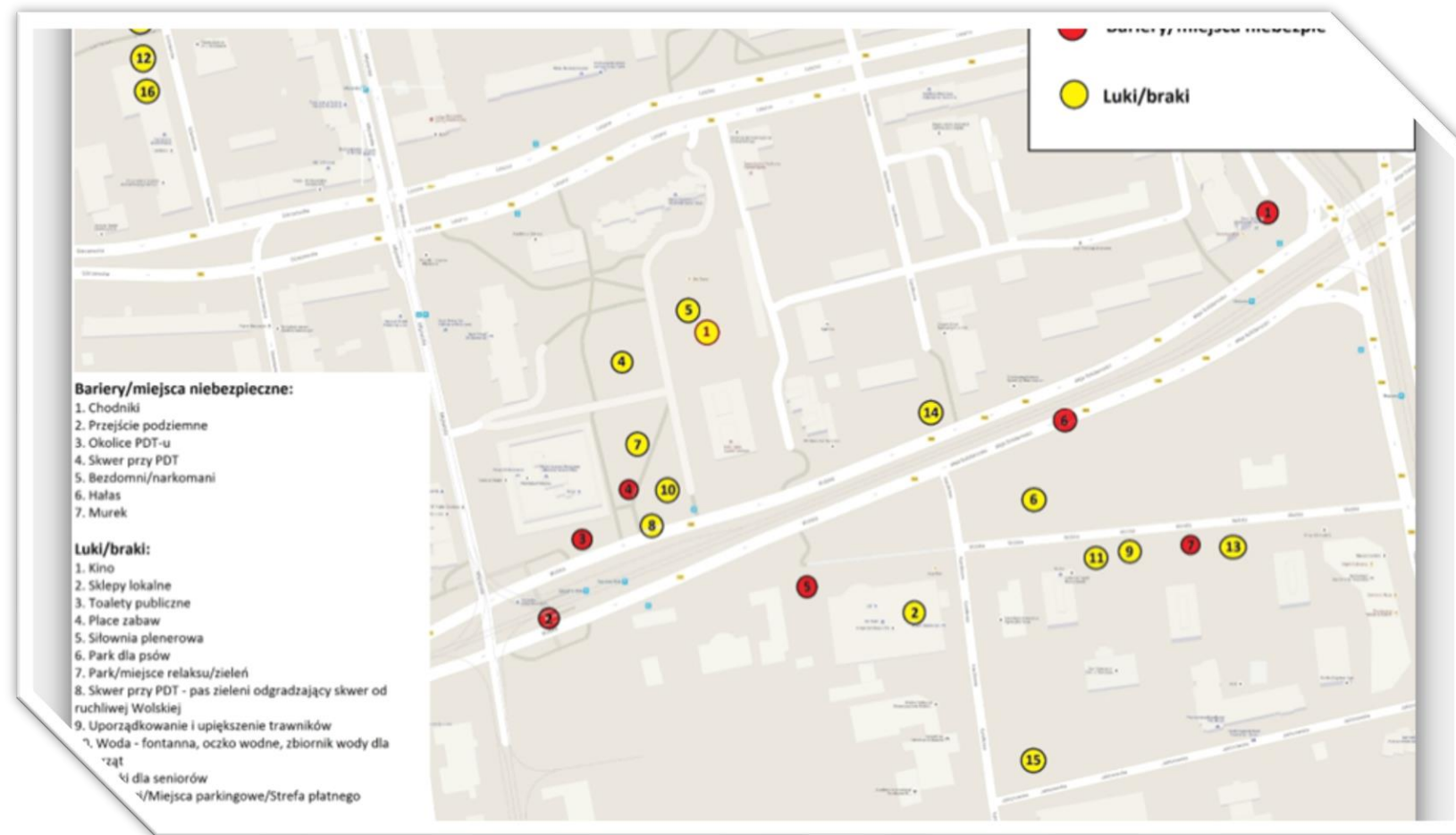
Mapowanie okolic siedziby Rady Seniorów w Lublinie, w ramach projektu ZOOM na Rady Seniorów.

Mapowanie

Mapowanie skupione na teraźniejszości

Dzięki mapowaniu dowiemy się, jak mieszkańcy oceniają istniejącą przestrzeń. Możemy poznać:

- informacje na temat problemów jakie tam występują oraz czego społeczności brakuje w tej przestrzeni
- pozytywne informacje na temat tego miejsca np. potencjał miejsca, ulubione punkty spędzania wolnego czasu

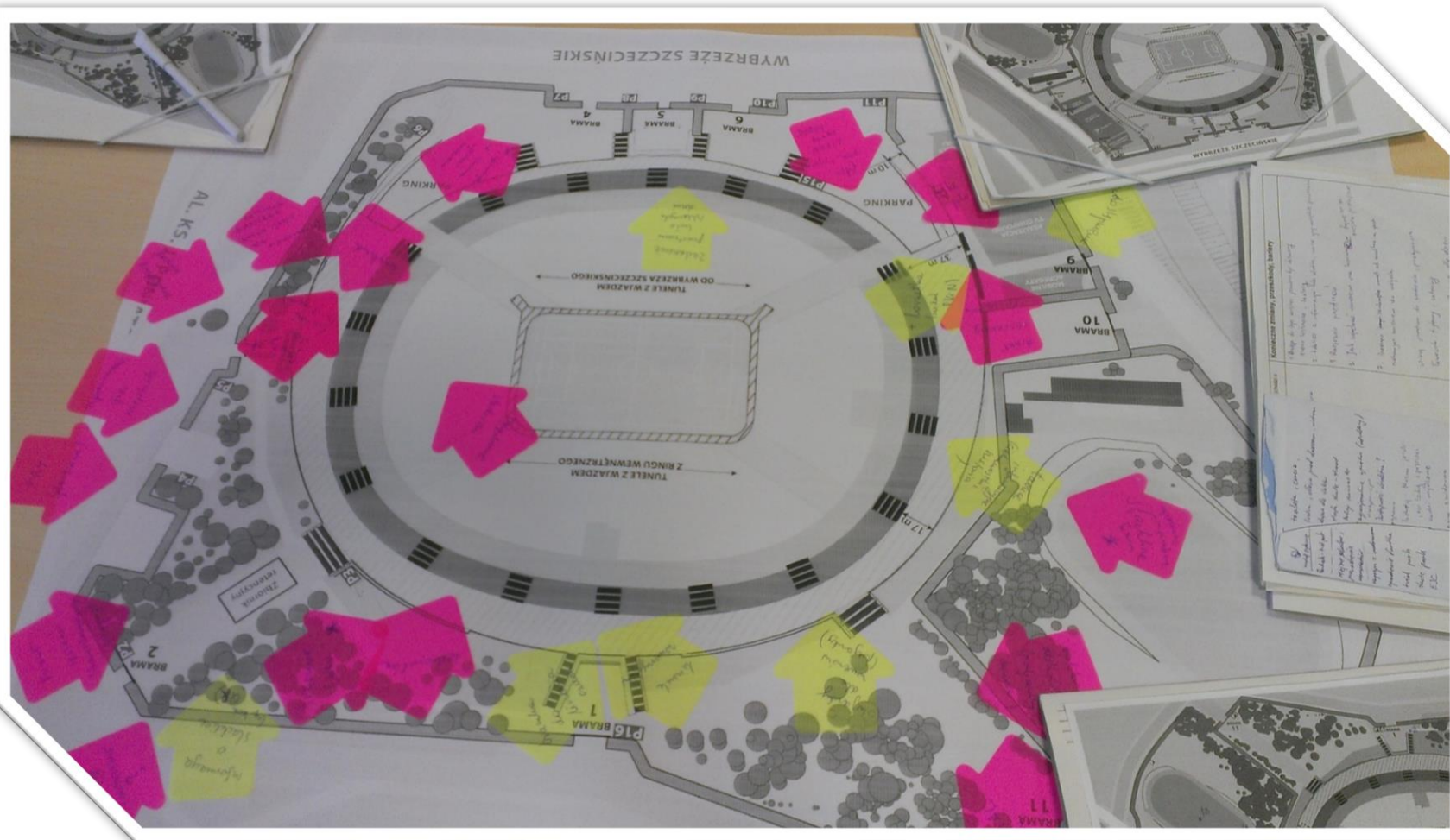

Wyniki mapowania okolic „Serka Wolskiego” w Warszawie pokazujące bariery, miejsca niebezpieczne oraz brakujące elementy infrastruktury. Diagnoza realizowana przez Fundację Na Miejscu.

Mapowanie

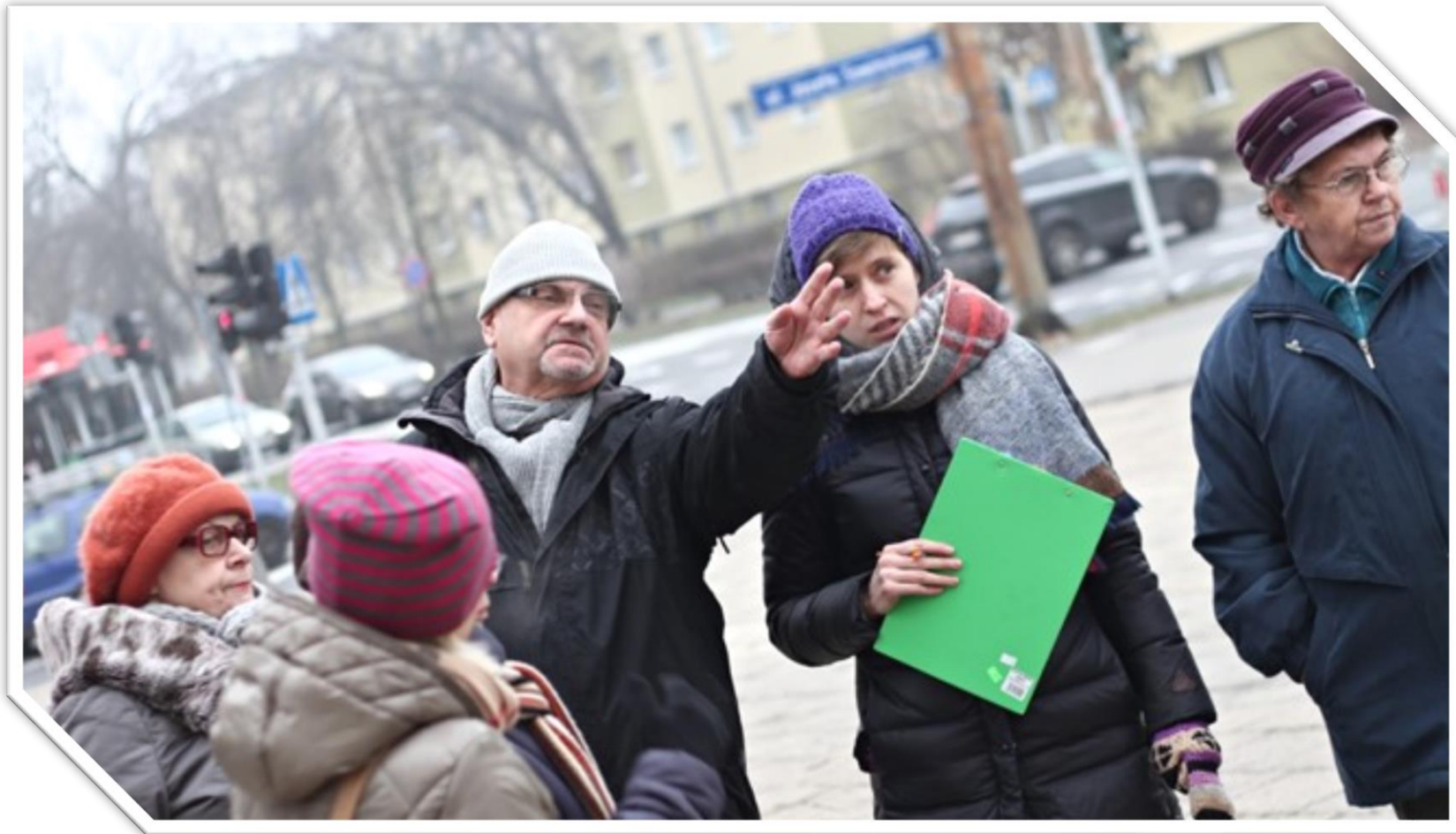
Mapowanie skupione na przyszłości:

Mapowanie może być narzędziem, które pomoże włączyć mieszkańców w projektowanie zmian, które mają zająć na wybranym obszarze. Prace z wykorzystaniem mapy trzeba poprzedzić spacerem, podczas którego mieszkańcy mogą zapoznać się z przestrzenią i ją doświadczyć – szczególnie jeśli nie korzystają z niej na co dzień. Po spacerze uczestnicy zaznaczają na mapie konkretne propozycje zmian

Pomysły na zmianę otoczenia Stadionu Narodowego zebrane podczas mapowania

Spacer badawczy

Spacery badawcze przeprowadzane przez Radę Seniorów z Lublina w związku z przebudową Alei Racławickiej.

Definicja:

Technika polegająca na pokonaniu z mieszkańcami z góry wyznaczonej trasy. Podczas spaceru uczestnicy w sposób analityczny przygląda się poszczególnym elementom przestrzeni i oceniają ich jakość. Mogą też wyjść w przyszłość i zaproponować zmiany, które wyeliminują istniejące problemy. Uczestnikom towarzyszy dwójka badaczy, którzy zadają im z góry zaplanowane pytania i notują ich wypowiedzi.

Spacer badawczy

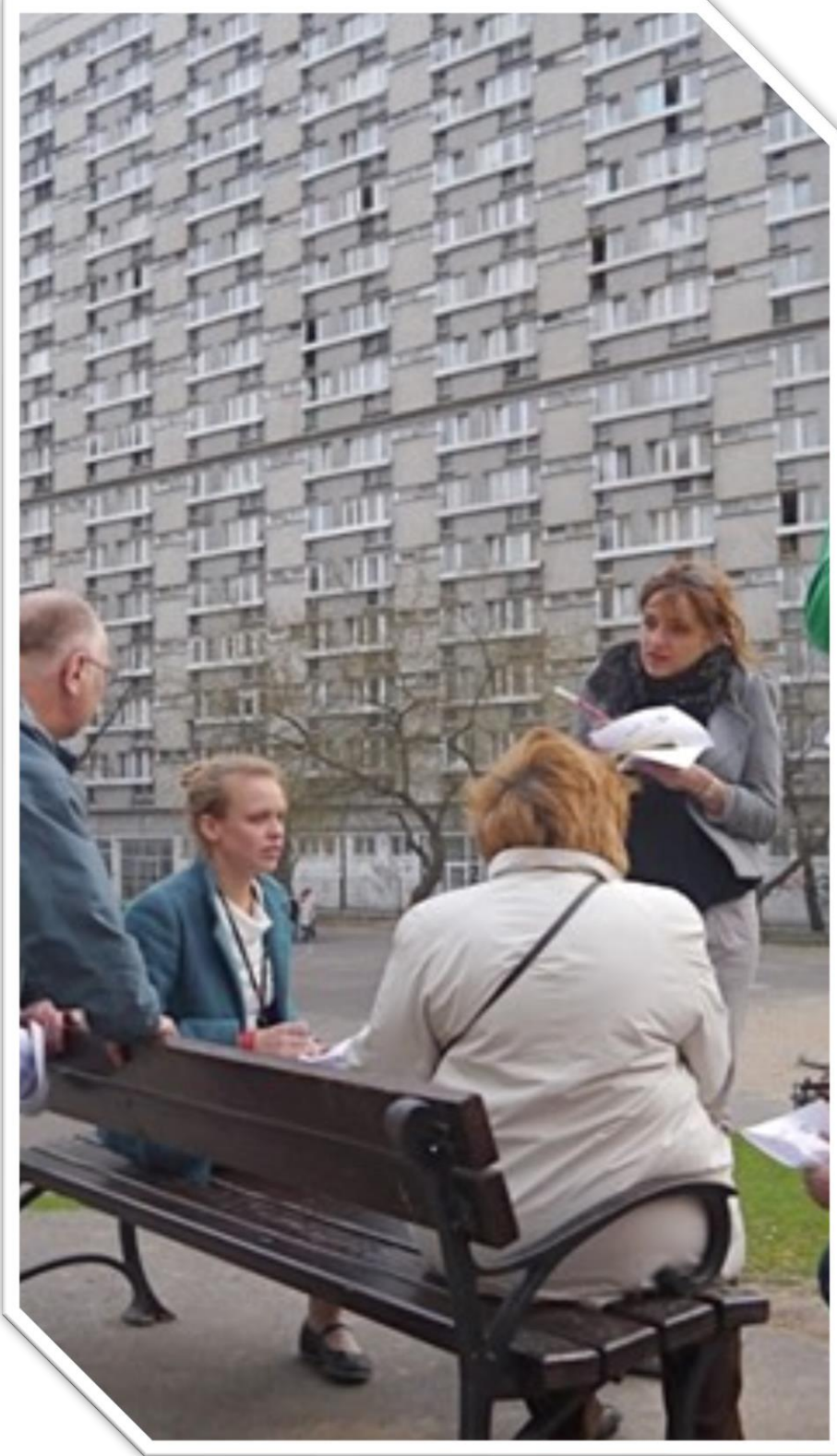

Spacery badawcze, podczas którego staraliśmy się dowiedzieć gdzie i w jaki sposób młodzież z Bemowa (Warszawa) korzysta z przestrzeni publicznej.

Kiedy zastosować spacer badawczy?

- Kiedy chcecie odkryć, z jakimi problemami mierzą się mieszkańcy na niewielkim fragmencie przestrzeni publicznej.
- Kiedy chcecie dowiedzieć się, jak mieszkańcy korzystają z danej przestrzeni i co w niej cenią.
- Kiedy chcesz dowiedzieć się więcej na temat stylu życia wybranej grupy np. młodzieży

Spacer badawczy

Spacer badawczy podczas planowania modernizacji placu na Krochmalnej 3 na warszawskiej Woli.

Przygotowania do spaceru badawczego:

- Zrekrutujcie wcześniej grupę mieszkańców (3-8 osób) związanych z miejscem, którego dotyczy diagnoza.
- Wyznaczcie trasę spaceru i sprawdźcie ile czasu zajmuje jej pokonanie. Nie powinien trwać dłużej niż 1,5 godziny.
- Przygotujcie kwestionariusz, w którym znajdą się wszystkie pytania, które chcecie zadać uczestnikom spaceru.
- Spacer badawczy powinien być prowadzony przez dwójkę badaczy. Jedna osoba skupia się na zadawaniu pytań mieszkańcom i prowadzeniu rozmowy. Druga osoba notuje wypowiedzi uczestników spaceru.

Warsztat wydobywczy

Definicja:

Warsztat wydobywczy to forma dłuższego (2-4 godziny) spotkania dla grupy mieszkańców (8-12 osób), podczas którego można dobrze zgłębić temat diagnozy. Sam warsztat jest pewną ramą, w ramach której można zastosować różne techniki badawcze (mapowanie, persona) i techniki odkrywania potrzeb mieszkańców (wizualizacja, inspiracja). Takie spotkanie daje nam też możliwość generowania nowych rozwiązań w oparciu o wiedzę zdobytą podczas diagnozy.

Warsztat wydobywczy z aktywnymi mieszkańcami Kęt. Diagnoza realizowana w ramach Programu Domy Kultury + Inicjatywy Lokalne.

Warsztat wydobywczy

Warsztat wydobywczy z młodzieżą zrealizowany na zlecenie Miejskiego Domu Kultury w Lublińcu, w ramach projektu "Lubliniec. Kreatywna strona miasta".

Planowanie warsztatu wydobywczego:

- Zrekrutujcie uczestników warsztatu. Ze względu na czas trwania warsztatu i stopień złożoności szukajcie ich w gronie aktywnych, zaangażowanych mieszkańców.
- Wybierzcie techniki pracy z mieszkańcami (np. mapowanie, case study), które pozwolą Wam jak najlepiej zgłębić temat diagnozy.
- Rozdysponujcie pytania badawcze pomiędzy wszystkie techniki. Niech każda z nich skupi się na innym, istotnym wątku badania.
- Stosujcie różne modele pracy z grupą – indywidualne zadania, praca w parach/podgrupach. Dzięki temu będą mogli wypowiedzieć się wszyscy uczestnicy – bez względu na osobowość i siłę przebiccia.

Diagnoza lokalna

Jak skutecznie włączać mieszkańców i mieszkanki w podejmowanie decyzji?

Adam Kadenaci | adamkadenaci@gmail.com |

**Czas na Waszą
ocenę sesji**

Dziękujemy za uwagę!

adamkadenaci@gmail.com